

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

PARLAMENT EUROPEJSKI

DECYZJA PREZYDIUM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

z dnia 12 czerwca 2023 r.

zmieniająca Przepisy wykonawcze do Statutu posła do Parlamentu Europejskiego

(2023/C 227/05)

PREZYDIUM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 223 ust. 2,

uwzględniając Statut posła do Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

uwzględniając art. 25 Regulaminu Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Posłowie do Parlamentu Europejskiego mogli dobrowolnie przystąpić do dodatkowego programu emerytalnego od 1989 r. do końca szóstej kadencji (2004–2009) (program uzupełniających (dobrowolnych) ubezpieczeń emerytalnych - zwany dalej „Programem”). Prawa i obowiązki wynikające z tego Programu wymieniono w załączniku VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego, o których mowa w art. 76 przepisów wykonawczych do Statutu posła do Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾ (zwanymi dalej „Przepisami wykonawczymi”). Program ten jest finansowany przez dodatkowy (dobrowolny) fundusz emerytalny (zwany dalej „Funduszem”), który znajduje się obecnie w bardzo trudnej sytuacji finansowej. Według sprawozdania aktuarialnego Funduszu z dnia 17 lutego 2023 r., zgodnie z przepisami regulującymi obecnie program na dzień 31 grudnia 2022 r. roczne płatności emerytalno-rentowe spodziewane są na poziomie średnio 22–23 mln EUR rocznie do 2030 r., a roczne wypłaty emerytur utrzymają się według szacunków na poziomie powyżej 10 mln EUR do 2047 r. i powyżej 100 000 EUR do roku 2073 włącznie. Pozostałe aktywa Funduszu wynoszące 52,8 mln EUR w projekcie rocznego sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2022 r. oszacowano na 43–44 mln EUR do końca maja 2023 r., a ich wysokość nadal szybko spada, ponieważ w 2023 r. co miesiąc będzie potrzebna kwota ok. 1,9 mln EUR, aby wypłacić świadczenia emerytalne. Pozostałe aktywa Funduszu przeznaczone na finansowanie programu mogą zostać wyczerpane już w 2024 r., w zależności od sytuacji na rynkach finansowych, a na pewno najpóźniej w 2025 r., w związku z czym należy się spodziewać deficytu aktuarialnego w wysokości ok. 310 mln EUR.
- (2) Na posiedzeniach w dniach 17 kwietnia i 22 maja 2023 r. Prezydium omówiło sytuację finansową Funduszu wraz z różnymi opcjami i środkami mającymi na celu rozwiązanie niezwykle poważnego problemu z płynnością Funduszu i zmniejszenie jego deficytu aktuarialnego, aby w interesie wszystkich obecnych i przyszłych beneficjentów programu uratować Fundusz w perspektywie krótkoterminowej oraz uniknąć lub przynajmniej ograniczyć negatywne konsekwencje dla europejskich podatników. Prezydium doszło do wniosku, że aby osiągnąć te cele, należy podjąć szereg środków, które są nieuniknione z ekonomicznego punktu widzenia.

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego 2005/684/WE, Euratom z dnia 28 września 2005 r. w sprawie przyjęcia Statutu posła do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. L 262 z 7.10.2005, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Prezydium Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja i 9 lipca 2008 r. ustanawiająca przepisy wykonawcze do Statutu posła do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. C 159 z 13.7.2009, s. 1).

- (3) Po pierwsze, dodatkowe emerytury, które nie stały się jeszcze świadczeniami należnymi, powinny podlegać dalszym warunkom i derogacjom. W szczególności należy podnieść wiek emerytalny z obecnych 65 do 67 lat. Zgodnie z symulacją aktuarialną, o którą zwróciły się służby Parlamentu, oczekuje się, że środek ten przyniesie łączne oszczędności w wysokości 2 mln EUR.
- (4) Po drugie, ponieważ samo podniesienie wieku emerytalnego nie wystarczy, aby rozwiązać niezwykle poważny problem z płynnością Funduszu i zmniejszyć jego deficyt aktuarialny, wysokość emerytur w ramach programu należy obniżyć o 50 % oraz wstrzymać ich waloryzację. Biorąc pod uwagę ogromną skalę problemu związanego z płynnością Funduszu w porównaniu z jego długoterminowymi zobowiązaniami oraz deficyt aktuarialny, środki te powinny mieć zastosowanie nie tylko do przyszłych beneficjentów posiadających uprawnienia emerytalne w trakcie nabywania, ale również do obecnych beneficjentów posiadających już nabyte uprawnienia emerytalne. Zgodnie z symulacją aktuarialną, o którą zwróciły się służby Parlamentu, oczekuje się, że obniżenie emerytur doprowadzi do oszczędności w wysokości 181,4 mln EUR, a wstrzymanie waloryzacji zaoszczędzi kolejne 40,4 mln EUR.
- (5) Oczekuje się, że połączone środki polegające na podniesieniu wieku emerytalnego, obniżeniu kwoty świadczeń emerytalnych w ramach programu o 50 % i zaprzestaniu waloryzacji emerytur doprowadzą do szacunkowego obniżenia przyszłych zobowiązań emerytalnych z 362,7 mln EUR do 139 mln EUR (stan na dzień 31 grudnia 2022 r.), co doprowadzi do wydłużenia przewidywanego okresu funkcjonowania Funduszu o dwa lub trzy lata, czyli do 2027 r., oraz do zmniejszenia deficytu aktuarialnego Funduszu z około 310 mln EUR do około 86 mln EUR.
- (6) Owe połączone środki są konieczne z uwagi na potrzebę osiągnięcia celów w zakresie ochrony Funduszu w perspektywie krótkoterminowej oraz uniknięcia lub przynajmniej ograniczenia negatywnych konsekwencji dla europejskich podatników a ponadto są one proporcjonalne. Dochodząc do tego wniosku, wzięto pod uwagę w szczególności pogorszenie się stabilności finansowej Funduszu spowodowane m.in. skutkami kryzysu finansowego w latach 2007–2008 i wojny w Ukrainie, rozmiarem problemu z płynnością, deficytem aktuarialnym Funduszu oraz interesami obecnych i przyszłych beneficjentów Programu. Prezydium uwzględniło w należyty sposób inne, mniej inwazyjne środki, ale odrzuciło je jako niewystarczające. W odniesieniu do obecnych beneficjentów Programu, którzy posiadają prawa nabyte, Prezydium uwzględniło również stosunek łącznej kwoty świadczeń emerytalnych otrzymywanych przez nich indywidualnie w ramach Programu do łącznej kwoty ich indywidualnych składek, który wynosi średnio 4,7:1, i wzrasta do 14,3:1 w przypadku 16 % obecnych emerytów. Indywidualne przypadki nadzwyczajnych trudności, kiedy zdolność byłego poślą lub innego beneficjenta do zaspokojenia jego potrzeb jest poważnie ograniczona, należy objąć klauzulą trudności finansowych.
- (7) Z uwagi na zmianę warunków Programu oraz niepewność co do przyszłości zarówno Funduszu jak i Programu, posłowie i byli posłowie powinni mieć możliwość dobrowolnego ubiegania się przez ograniczony okres o wypłatę dodatkowej emerytury w formie jednorazowej ostatecznej kwoty ryczałtowej. Należy stworzyć zachęty do składania takich wniosków, ponieważ należy oczekiwać, że dzięki nim obniżą się ogólne przyszłe zobowiązania płatnicze i deficyt aktuarialny. Jednocześnie należy uwzględnić płatności już otrzymane w ramach programu.
- (8) Ze względu na wyjątkowo poważny charakter problemu z płynnością oraz deficyt aktuarialny Funduszu, nowe warunki i odstępstwa powinny obowiązywać od 1 lipca 2023 r. bez okresu przejściowego, ponieważ poważnie zagroziłoby to przewidywanym skutkom finansowym przyjętych środków,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W art. 76 Przepisów wykonawczych do Statutu poślą do Parlamentu Europejskiego wprowadza się następujące zmiany:

- (1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uzupełniające świadczenia emerytalne, które stają się należne od dnia 1 lipca 2023 r. na rzecz byłych posłów lub innych beneficjentów zgodnie z art. 1, 3 i 4 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego są wypłacane z uwzględnieniem następujących warunków i odstępstw:

- a) kwotę emerytury zgodnie z art. 2 ust. 1 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego oraz maksymalną i minimalną wysokość emerytury zgodnie z art. 2 ust. 2 tego załącznika obniża się o 50 %;
- b) uposażenie zasadnicze sędziego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 ust. 1 i 2 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego jest równe uposażeniu zasadniczemu na dzień 30 czerwca 2023 r. i nie podlega waloryzacji po tej dacie;
- (c) świadczenie emerytalne zgodnie z art. 1 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego staje się należne od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po dniu, w którym poseł osiągnął wiek 67 lat;
- (d) w przypadku gdy poseł w chwili zgonu nie ukończył 67 lat, prawo do renty wdowiej i renty sieroczej zgodnie z art. 4 ust. 1 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego zostaje odroczone do pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym zmarły poseł osiągnąłby wiek 67 lat.”.

(2) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„1a. W przypadku świadczeń emerytalnych, które stały się należne byłym posłom lub innym beneficjentom w rozumieniu art. 1, 3 i 4 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego przed dniem 1 lipca 2023 r., kwoty należne od tego dnia obniża się i dostosowuje w następujący sposób:

- a) kwotę emerytury zgodnie z art. 2 ust. 1 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego oraz maksymalną i minimalną wysokość emerytury zgodnie z art. 2 ust. 2 tego załącznika obniża się o 50 %;
- b) uposażenie zasadnicze sędziego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 ust. 1 i 2 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego jest równe uposażeniu zasadniczemu na dzień 30 czerwca 2023 r. i nie podlega waloryzacji po tej dacie.

1b. Jeżeli w wyniku zastosowania ust. 1 lit. a) lub b), lub ust. 1a lit. a) lub b) były poseł lub inny beneficjent musiałby żyć poniżej lub znacznie poniżej aktualnego progu zagrożenia ubóstwem określonego dla państwa jego stałego zamieszkania, może on złożyć do kwestorów wnioski o podwyższenie świadczenia emerytalnego. W stosownych przypadkach próg ten określa Eurostat. Do wniosku dołącza się wszelkie stosowne informacje i dokumenty potwierdzające, które umożliwią Parlamentowi ocenę innych dochodów i sytuacji finansowej byłego posła lub innego beneficjenta, takie jak zaświadczenie wydane przez właściwy organ krajowy potwierdzające inne dochody i sytuację finansową.

Biorąc pod uwagę inne dochody i sytuację finansową byłego posła lub innego beneficjenta, kwestorzy mogą przyznać podwyżkę świadczenia emerytalnego w wysokości koniecznej do osiągnięcia progu zagrożenia ubóstwem. Kwota świadczenia emerytalnego po takiej podwyżce nie może być jednak wyższa niż świadczenie emerytalne, które zostałyby przyznane zgodnie z art. 1–4 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego mających zastosowanie w dniu 30 czerwca 2023 r.

Po przyznaniu przez kwestorów podwyżki emerytury były poseł lub inny zainteresowany beneficjent przedkłada co roku właściwym służbom Parlamentu Europejskiego aktualne dokumenty potwierdzające, o których mowa w ust. 1, w celu oceny, czy w miarę upływu czasu spełnione są warunki przyznania kwoty podwyżki. Jeżeli roczna ocena dokonywana przez właściwe służby Parlamentu Europejskiego powoduje konieczność uchylecia pierwotnej decyzji lub podwyższenia emerytury w porównaniu z emeryturą, którą pierwotnie przyznano, właściwe służby Parlamentu Europejskiego przedkładają kwestorom wnioski w tej sprawie w celu podjęcia decyzji. O wszelkich innych dostosowaniach pierwotnie przyznanej podwyżki decydują właściwe służby Parlamentu Europejskiego.

Jeżeli były poseł lub inny beneficjent nie zgadza się z decyzją podjętą przez kwestorów zgodnie z drugim lub trzecim akapitem niniejszego ustępu, może on w terminie dwóch miesięcy od jej otrzymania wnieść o przekazanie sprawy Prezydium, zgodnie z art. 72 ust. 3.”;

(3) ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Uzupełniające świadczenie emerytalne zgodnie z art. 1 i 2 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego, które nie jest należne w dniu 1 stycznia 2019 r., obciąża się składką solidarnościową w wysokości 5 % odliczaną od kwoty nominalnej świadczenia emerytalnego. Składkę odlicza się bezpośrednio na rzecz uzupełniającego (dobrowolnego) funduszu emerytalnego.”;

(4) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. Bez uszczerbku dla art. 1 ust. 6 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego, w okresie sześciu miesięcy od dnia 1 lipca 2023 r. poseł lub były poseł, który dołączył do programu uzupełniających (dobrowolnych) ubezpieczeń emerytalnych w rozumieniu załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego, może złożyć wniosek o wycofanie się z systemu uzupełniających (dobrowolnych) ubezpieczeń emerytalnych i wypłatę dodatkowej emerytury w formie jednorazowej płatności końcowe w formie kwoty ryczałtowej. Wniosek podpisany przez posła lub byłego posła przedkłada się sekretarzowi generalnemu Parlamentu Europejskiego. Wniosek kontrasygnowany przez sekretarza generalnego staje się wiążący i nieodwołalny. Sekretarz generalny może przekazać prawo do kontrasygnowania przedstawicielowi właściwych służb Parlamentu Europejskiego.

Wysokość jednorazowej płatności końcowej w formie kwoty ryczałtowej jest ustalana przez właściwe służby Parlamentu Europejskiego na koniec miesiąca, w którym otrzymano wniosek, o którym mowa w akapicie pierwszym. Oblicza się ją jako sumę dwóch kwot. Pierwsza kwota odpowiada sumie składek w wartości nominalnej wniesionych przez danego posła lub byłego posła do programu uzupełniających (dobrowolnych) ubezpieczeń emerytalnych, po odliczeniu już otrzymanych przez niego świadczeń emerytalnych, w wartości nominalnej. Potrącenie to nie może przekraczać całkowitej kwoty składek wniesionych na rzecz programu uzupełniających (dobrowolnych) ubezpieczeń emerytalnych. Druga kwota odpowiada 20 % łącznej wartości nominalnej składek wniesionych przez danego posła lub byłego posła do programu uzupełniających (dobrowolnych) ubezpieczeń emerytalnych. Wszystkie kwoty wypłaca się w euro.

Wszystkie prawa nabyte lub przyszłe uprawnienia w programie emerytalnym posła, byłego posła lub przyszłego innego zainteresowanego beneficjenta zostają ostatecznie uregulowane do końca miesiąca, w którym otrzymano wniosek, o którym mowa w akapicie pierwszym. W szczególności nie mają już zastosowania uprawnienia określone w art. 1, 3 i 4 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego, natomiast ust. 1b niniejszego artykułu nie ma zastosowania do posła, byłego posła lub przyszłego innego zainteresowanego beneficjenta.

Jednorazowej płatności końcowej w formie kwoty ryczałtowej dokonuje się najpóźniej trzy miesiące po otrzymaniu przez Parlament wniosku, o którym mowa w akapicie pierwszym.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 1 niniejszej decyzji stosuje się od dnia 1 lipca 2023 r.

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2023 r. zastosowanie ma nadal art. 76 przepisów wykonawczych do Statutu posła do Parlamentu Europejskiego, zmieniony decyzją Prezydium z 10 grudnia 2018 r. ⁽³⁾

⁽³⁾ Decyzja Prezydium Parlamentu Europejskiego z 10 grudnia 2018 r. zmieniająca przepisy wykonawcze do Statutu posła do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. C 466 z 28.12.2018, s. 8).